

M.p. wtorek 20 listopada 1945 r.

Rok II Nr. 250 (526)

MIMO PONOWNEGO WYBORU DE GAULLE'A KRYZYS WE FRANCJI TRWA

Komunista ministrem obrony narodowej

Paryż 20.XI. Mimo ponownego wyboru przez konstytuantę gen. de Gaulle'a na stanowisko głowy rządu, kryzys polityczny we Francji trwa nadal. W dniu dzisiejszym de Gaulle przyjmie wspólnie przedstawicieli trzech stronnictw i omawiać będzie z nimi sprawę podziału tek w nowym rządzie. Nie ulega wątpliwości, że wszystkie partie całkowicie zachowują swój poprzedni punkt widzenia i w tych warunkach, rząd stworzony będzie tylko w tym wypadku jeżeli de Gaulle pójdzie na ustępstwa. Dziś rano polityczne koła paryskie uważały, że taka ewentualność jest bardzo możliwa i stanowikaby jedyne wyjście z sytuacji, którego przedłużanie byłoby dla Francji katastrofą. Przewiduje się kompromis, w myśl którego kwatera z partii otrzyma jedną trzecią tek ministerialnych. Z trzech głównych tek komunisty otrzymaliby tekę ministra obrony narodowej. Uważane jest to za stosunkowo najlepsze wyjście z b. trudnej sytuacji, ponieważ nie może być mowy o powierzeniu komunistom kierownictwa polityki zagranicznej, ani też oddania w ich ręce władzy policyjnej, którą nadzoruje ministerstwo spraw wewnętrznych. Komunisty na stanowisku ministra obrony narodowej będzie neutralizowany przez osobisty wpływ de Gaulle'a, który bezpośrednio interesuje się wszystkim co dotyczy armii. Ten kompromis byłby odroczeniem rozgrywki między de Gaullem a komunistami do czasu uchwalenia nowej konstytucji i nowych wyborów do parlamentu, które mają się odbyć za 7 miesięcy. Z drugiej strony słychać głosy wyrażające wątpliwość, czy nowy rząd, grupujący tak wrogie sobie elementy będzie zdolny do współpracy i to w okresie, kiedy trzeba będzie podjąć tak ważne decyzje, dotyczące się zarówno odbudowy kraju i jego ustroju społecznego, jak również polityki zagranicznej. Ta ostatnia sprawa może bardzo szybko doprowadzić do nowego kryzysu. Komunisty są zdecydowani udaremnić wszelkie próby stworzenia w tej lub innej formie Bloku Zachodniego. Otrzymali w tej sprawie bardzo ścisłe instrukcje z Moskwy, która uważa tę akcję za najważniejsze zadanie komunistów francuskich. Moskwa chętnie widziałaby zmianę na stanowisku francuskiego ministra spraw zagranicznych, jednakże de Gaulle jest podobno zdecydowany utrzymać nadal Bidault, który jest członkiem ruchu republikkańsko-ludowego. Socjaliści otrzymaliby trzecią z pozostałych tek głównych - t.j. ministerstwo spraw wewnętrznych.

DZIS ROZPOCZYNA SIĘ PROCES NORYMBERSKI

Norymberga 20.XI. Dopiero w późnych godzinach nocnych stało się wiadome, że proces norymberski rozpocznie się dziś. Zanim powzięto ostateczną decyzję, trzeba było jeszcze pokonać kilka bardzo trudnych przeszkód. Szczególnie zacięta dyskusja wywiązała się nad wnioskiem francuskim aby sądzić syna głównego dyrektora zakładów Kruppa. Wniosek francuski popierały Sowjety, a przedstawiciele W. Brytanii i St. Zjednoczonych były mu stanowczo przeciwni. Istotnym motywem tego sporu była walka o przyszość Zagłębia Ruhry i zakładów Kruppa. Francja bowiem spodziewała się, że rozprawa przeciw Kruppowi wydobędzie na jaw olbrzymią rolę, jakie odgrywało Zagłębie Ruhry w wojennym potencjale Niemiec, co skończyłoby przekonano by opinię międzynarodową o słuszności tezy francuskiej o konieczności poddania tego okręgu kontroli międzynarodowej. Podobnymi względami kierowały się Sowjety, które jak wiadomo zażądały przekazania im zakładów Kruppa w ramach odszkodowań niemieckich. Ostatecznie jednak przedstawiciele Anglii i Ameryki zdołali nakłonić przedstawicieli francuskich do wycofania tego wniosku, przy czym jest możliwe, iż Krupp sądzony będzie oddzielnie. Kiedy Rosjanie zgodzili się ze swej strony, aby ich główny prokurator gen. Rudenko, który jest chory został zastąpiony przez płk. Pokrowskiego, sąd powziął decyzję o rozpoczęciu dziś rozprawy. Korespondent radiostacji amerykańskiej NBC, przemawiając z Norymbergi oświadczył, że liczba hitlerowskich zbrodniarzy wojennych, którzy symulują różne choroby, wzrasta. Straicher symulował wczoraj atak szału i był długo badany przez psychiatrów. Badano również Goeringa, który twierdzi, iż cierpi na halucynację. Ponadto były zastępca Himmlera miał nocy wczorajszej atak mózgowy i jest wątpliwe, czy pojawi się dziś na ławie oskarżonych. Korespondent twierdzi, że cała Norymberga wydaje się być jednym wielkim domem wariatów.

POMNIKI

Warszawa 20.XI. W dniu wczorajszym nastąpiło na Pradze odsłonięcie pomnika ku czci żołnierzy sowieckich. W uroczystości wzięli udział Bierut i wszyscy członkowie rządu warszawskiego. Na pomniku widnieje napis: "Chwała bohaterom armii czerwonej, poległym za wolność Polski".

Berlin 20.XI. W dzielnicy Tiergarten wzniesiono pomnik wyobrażający żołnierza sowieckiego z hardo wzniesioną do góry głową, biegnącego do ataku. Rzeźba stoi na 6-cio metrowym postumencie, na którym wypisane są nazwiska poległych wybitnych lotników sowieckich, amerykańskich, angielskich i francuskich.

RZYMOWSKI KRYTYKUJE RZĄD BRYTYJSKI

Londyn 20.XI. W rozmowie z korespondentem "Timesa" Rzymowski podał ostrej krytyce ostatnie żądania brytyjskie wobec rządu warszawskiego. Oświadczył on, że rząd warszawski zdecydowany jest przejąć długie zaciągnięte przez rząd londyński na wydatki niewojskowe. Jeżeli zaś chodzi o kredyty przyznane przez W. Brytanię na wojsko, "to winny one być traktowane podobnie jak zobowiązania finansowe tego rodzaju, poczynione przez innych sojuszników. Dotychczas żaden z sojuszników nie był zmuszony do uiszczenia długów, zaciągniętych na prowadzenie wojny. Np. marsz. Stalin nie żąda od Polski zapłaty za ekwipunek i utrzymanie armii polskiej w Rosji, która liczyła ponad 200 tys. ludzi, a więc była większa niż armia polska wyposażona przez Anglików. W. Brytania żąda spłaty wydatków na wojnę, a nawet zapłaty za każdą bombę, którą lotnicy polscy współdziałający z RAF, zrzucają na Berlin i inne miasta niemieckie". Gdy korespondent zwrócił Rzymowskiemu uwagę, że brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych zaprzeczyło jakoby Anglia żądała tej spłaty, Rzymowski oświadczył: "Jeśli ta zmiana w stanowisku brytyjskim istotnie nastąpiła, powiżamy ją z radością". Wywiad ten wywołał b. złe wrażenie.

RZĄD PERSKI OSKARŻA SOWIETY O WYWOŁANIE KWSTANIA

Teheran 20.XI. Przedstawiciel rządu irańskiego oświadczył, że została ustalona identyczność broni, jaką posługują się powstańcy w Azerbajdżanie z bronią, która w roku 1941 zabrana została armii perskiej przez wkraczające na teren Iranu wojska sowieckie. Sowiety skonfiskowały wówczas 100 tys. karabinów i tysiąc karabinów maszynowych. Stworzona niedawno w Azerbajdżanie partia demokratyczna jest w istocie partią komunistyczną, kryjącą się pod nowym szyldem. Według ostatnich wiadomości sytuacja wojsk rządowych w Tabryzie jest bardzo ciężka. Miasto jest zupełnie otoczone przez powstańców, którzy również zdobyli 4 inne okoliczne miasteczka, a 3 otoczyli.

ATTLEE KWSTACI DZIS DO LONDYNU

Londyn 20.XI. Premier Attlee, który wczoraj wieczorem wygłosił przemówienie w parlamencie kanadyjskim, powraca dziś do Londynu i będzie uczestniczył w wielkiej debacie w Izbie Gmin nad polityką zagraniczną, jaka odbędzie się w czwartek i piątek. Tymczasem wczorajsze oświadczenie min. Morrisona o rządowych zamiarach upaństwowienia kopalń węgla i elektrowni oraz innych zakładów energetycznych, zwróciło częściowo uwagę o-

pinii brytyjskiej na jej ostatnie niemal wyrażenie bomb atomową, w kierunku zagadnień wewnętrznych. Dzisiejsza prasa londyńska, z wyjątkiem socjalistycznego "Daily Herald", ostro krytykuje rządowe plany nacjonalizacji.

KTO SPEKULUJE W NIEMCZECH ?

Moskwa 20.XI. Pismo "Nowoje wremia" ostro atakuje dziennikarzy brytyjskich i amerykańskich za podawanie opisów z Niemiec, przedstawiających udział żołnierzy sowieckich w operacjach spekulacyjnych na czarnym rynku. Pismo twierdzi, iż żołnierzowi sowieckiemu obojętne jest duch spekulacji i handlu wymiennego, natomiast celują w tym Anglicy i Amerykanie, którzy prowadzą rozległe operacje w całym Niemczech.

GODZINA POLICYJNA W TEL-AWIVIE ZNIESIONA

Tel - Aviv 20.XI. Godzina policyjna w Tel - Aviwie została zupełnie zniesiona. Stało się wiadomym, że władze rządowe zamierzały na miasto nałożyć karę w wysokości 200 tys. L., co miało być równoważnością szkód poczynionych mieniu państwowemu w czasie ostatnich rozruchów. Narazie z zamiaru tego zrezygnowano. W niedzielę rozpoczyna się obrada egzekutywy Agencji Żydowskiej, na które przybędą przedstawiciele z Anglii i Ameryki. Natomiast dr. Weizman nie przybędzie. W kołach prawicowych coraz liczniejsze są głosy domagające się jego natychmiastowego ustąpienia. Komunikat oficjalny zaprzecza twierdzeniom, jakoby policja nie użyła wszystkich środków, aby stłumić w zarodku rozruchy w Tel - Aviwie.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Norymberga 20.XI. Wszyscy oskarżeni w procesie norymberskim, dziś wczesnym rankiem przeprowadzeni zostali z więzienia do gmachu sądu. Korespondenci twierdzą, że brak wśród nich Kaltenbrunera, zastępcy Himmlera.